

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 208

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY MORNING, SEPTEMBER 3D, 1932

LETO XXXIV — VOL. XXXIV

Nemiri in izgredi na farmah povzročajo več skrbi kot v premogovnikih

Washington, 2. septembra. — Vlada v Washingtonu je bolj v skrbeh radi štrajka farmarjev, ki se je začel v državi Iowi in se polagoma razteza tudi na druge države, kot pa jo skrbijo nemiri v premogovnikih, zlasti v južnem delu države Illinois. Zvezni uradniki so prepričani, da je štrajk farmarjev mnogo večjege pomena, kot pa štrajk premogarjev. Vlada smatra premogarsko industrijo kot umirajočo. Premogarji sami želijo, da bi se je čimprej otresli. Farmarjem je pa znano, da je njih industrija bistvena, in da brez farmarjev svet ne more živeti. Farmar je danes enako bistveno potreben, kot je bil od začetka vsega sveta. Poleg tega vlada dobro ve, da farmar lahko shaja sam za sebe, dočim premogar brez farmarja ne more živeti. Farmarji bodo sebe preživeli, toda če se njih štrajk širi, bo zmanjkovalo živeža prebivalcem mest. Problem premogarjev je, da kjerkoli je 1000 premogarjev, je dela samo za 500. Premogarska industrija se več ne izplačuje. Delna rešitev je v tem, da se delovne ure znižajo, toda plače so že danes nečloveško nizke. Farmarji pa spadajo v popolnoma drugo kategorijo. Farmarji so bolj podobni lastnikom premogovnikov. Oni skušajo ohraniti svojo lastnino kljub silnim davkom in ogromnim dolgovom. Farmar želi boljše cene za svoj produkt, dočim jih lastnik premogovnikov ne more dobiti. Če pa farmarji radi dolgov, davkov in nizkih cen zgubijo svoje domačije, tedaj so podobni premogarjem, brez lastnine, brez denarja. Vse postavbe, narejene pod Hooverjevo administracijo v pomoč farmarjem, so se izkazale kot ogromen fiasko, dasi je ta špas veljal \$1,000,000,000.

17,000 brez strehe

Eagle Pass, Texas, 2. septembra. Kakih 1,000 oseb v Eagle Pass, in najmanj 16,000 ljudi v mestu Piedras Negras in v ostalih obmejnih mehiških vaseh, li obhajajo brez strehe, ker so bili prisiljeni bežati iz svojih domov, ko je narasla reka Rio Grande in preplavila vso okolico.

Narodna slavnost

V dnevih 4. in 5. septembra se vrši velika, narodna slavnost Slov. Doma na Holmes Ave. Pričetek je v nedeljo ob 3. popoldne. Na vrsti so tekme, licitacije, razne igre na dvorišču, v zgornji dvorani pa prosta zabava in izvrstna postrežba. Zvečer ob 7:30 se prične koncert. Nastopijo pevsko društvo Soča. Nastopijo moški in ženski zbori, med drugimi pa tudi gg. Belle in Plut. Po koncertu ples in prosta zabava. V ponedeljek, 5. septembra se vrši balinarska tekma na dvorišču. Nagrade so \$5.00 in \$2.50. Zvečer je za pet ples v zgornji dvorani. Občinstvo je prijazno vabljeno.

Prijetna novica

Mr. Anton Grdina je od Rev. Albin Gnidovec dobil iz Rock Springs, Wyoming, pismo, v katerem se naznanja, da je prevladoval tak mrz, ko je pisal pismo 30. avgusta, da ni bila nobena suknja preveč debela, da se jo obleče. In to se je godilo v Rock Springsu ob času, ko smo mi v Clevelandu kar zijali od vročine!

Zanimive vesti iz življenja naših ljudi po ameriških naselbinah

Mr. Frank Tomažič, slovenski grocerist v Chicagi, je te dni prejel vest iz domovine, da mu je 4. avgusta preminul njegov oče Franc Tomažič, rojen na Janzevem Brdu, fara Premna na Notranjskem. Ranjki je bil star 83 let. Bil je župan svoje občine za dobo 16 let. Ranjki zapušča tri sinove v starem kraju, dva sina in tri hčere pa v Ameriki.

Anton Grdina iz Clevelanda, ki je nameraval odpotovati te dni proti zapadnim državam, da kaže svoje slike iz Jugoslavije in od drugod, naznanja, da mu zaenkrat ni mogoče posetiti naselbin v zapadnih državah. Kdaj se poda tja, bo pravočasno naznanil.

Eden prvih naseljencev v San Franciscu, Mr. John Kukar, je te dni preminul. Vodil je tam dalj časa gostilno, znano pod imenom "Ljubljana." Zapušča soprogo in več odraslih otrok. Ranjki Kukar je bil eden onih rojakov, ki so s pokojnim Rev. Jeranom nameravali ustanoviti takozvano "rajsko dolino" v Californiji.

V San Franciscu je odprl prvo slovensko lekarno Mr. Jos. Rus, sin poznane tamošnjega brivca John Rusa. In kot poročajo rojaki iz San Franciscu, bi zelo radi videli, če bi se med njimi naselil kak slovenski zdravnik.

"Glasu Naroda" je zopet dovoljeno pošiljanje lista v staro domovino.

V muzeju mesta New York je imel naš rojak Rado Vavpotič razstavljene modele raznih ladij. Modeli so bili tako izborno izdelani, da so vzbujali splošno pozornost.

Rubio se odpovedal

Mexico City, 2. septembra. Predsednik mehiške republike Ortiz Rubio se je danes odpovedal svojemu uradu in na njegovo mesto je prišel vojni minister Abelario Rodriguez. Kot vzrok za resignacijo je podal Rubio to, da želi narodni revoluciji stranki svobodno roko pri reševanju težavnih problemov v tej krizi. Jutri se snide mehiški kongres, ki bo potrdil resignacijo in nemudoma imenoval namestnika.

Žalostna novica

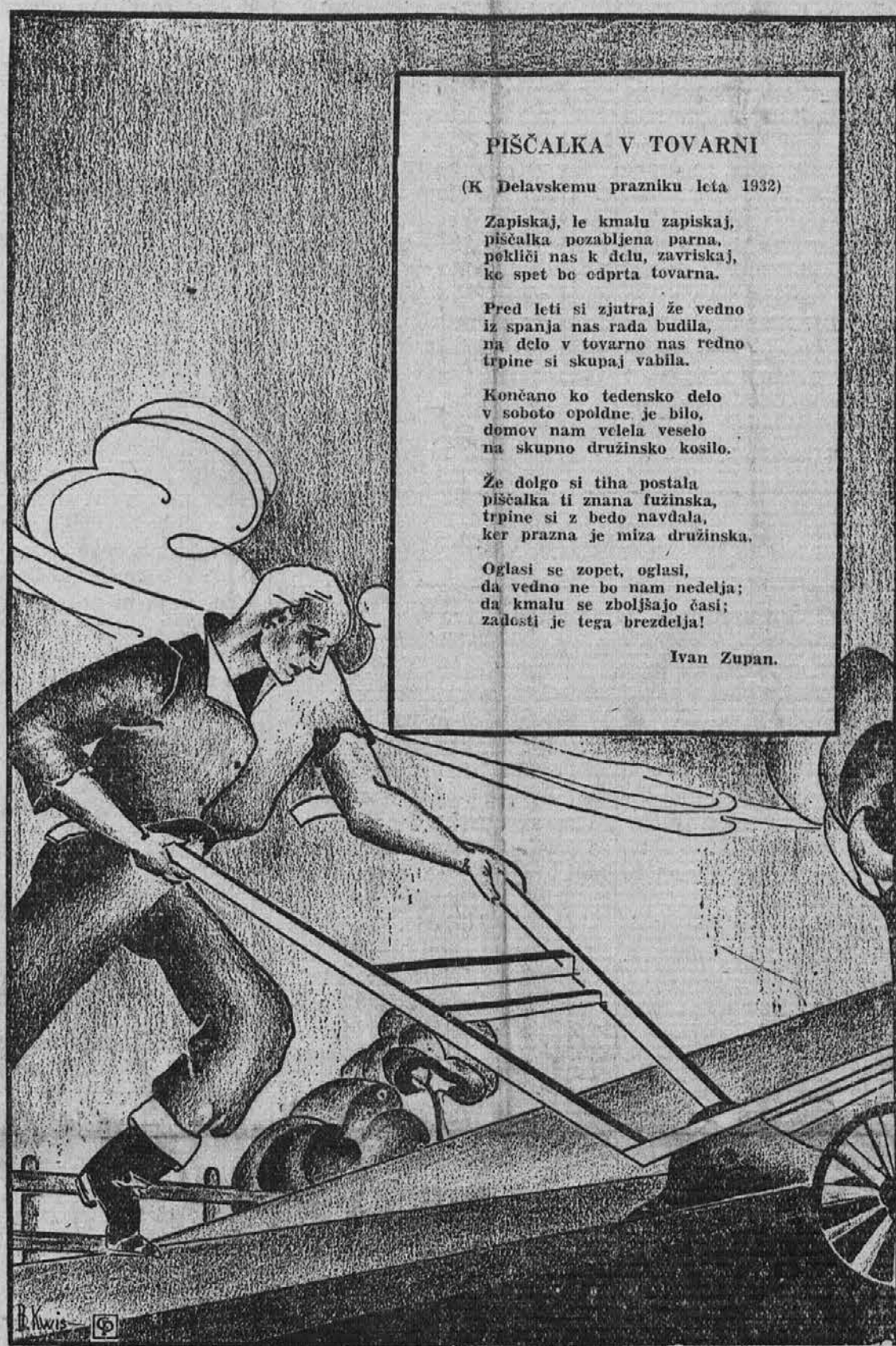
Mr. Frank Strle, 3647 E. 108. cesta je dobil včeraj brzojav, da mu je v četrtek zvečer umrl na Chisholm, Minn. svak Frank Pucelj, po domače Klarnik, doma iz Sodražice pri Ribnici. V Ameriki se je nahajal 24 let. Na Chisholmu zapušča soprogo Leopoldo in 7 otrok, v starem kraju pa mater. Naj mu bo lahka ameriška gruda, preostali pa izrekamo naše sožalje!

Mr. Škufca vabi

Mr. Frank Škufca, ki je že več let na prijazni Grdinovi farmi v Chardon, O., bo za nedeljo spekel celega teleta za svoje prijatelje. Tudi druga okrepčila bo dovolj. Komur je dolgčas doma, naj se popelje k Škufcatu na farme, pa bo takoj pozabil na dolgčas.

Dodatek k zahvali

V zahvali za pokojno Mary Peterlin je družina pomotoma izpustila ime družine Fr. Cimperman iz Carl Ave, ki je darovala za sv. mašo, za kar se ji družina Peterlin lepo zahvaljuje.

PIŠČALKA V TOVARNI

(K Delavskemu prazniku leta 1932)

Zapiskaj, le kmalu zapiskaj, piščalka pozabljena parna, pelkdi nas k delu, zavriskaj, ko spet bo odprta tovarna.

Pred leti si jutraj že vedno iz spanja nas rada budila, na delo v tovarno nas redno tipine si skupaj vabila.

Končano ko tedensko delo v soboto opoldne je bilo, domov nam velela veselo na skupno družinsko kosilo.

Že dolgo si tiha postala piščalka ti znana fuzinska, trpine si z bedo navdala, ker prazna je miza družinska.

Oglasi se zopet, oglasi, da vedno ne bo nam nedelja; da kmalu se zboljšajo časi; zadosti je tega brezdelja!

Ivan Zupan.

Olimpiada mladine S. D. Z. bo jutri.

Slovenska Dobrodela Zveza je bratska podpora organizacija Slovencev v Clevelandu in v državi Ohio, ustanovljena pred 22. leti, ker so Slovenci v Clevelandu in državi Ohio tako zahtevali. V teh 22. letih obstanka se je Slovenska Dobrodela Zveza dvignila v finančnem in članskem položaju tako visoko, da je skoro brez primere v življenju naših slovenskih bratskih organizacij v Ameriki.

Zveza je pa dobila nov zamah in napredek, ko je po mnogobližnih poskusih končno pridobila slovensko mladino Clevelanda in države Ohio za sebe. Naši pionirji so umirali, se starali, toda predno so se poslovlili od nas ali od javnega delovanja, so dobro znali naučiti mladino, kako naj vodi delo naprej.

Toda le združenim močem je mogoče, da se priredi kaj enakega, kot se bo to zgodilo jutri na Pinterjevi farmi, ko nastopi prvič javno mladina Zveze, ki bo priredila popolnoma svoj program, ki pa bo uspešen le, ako pridejo tudi vsi starejši člani k prireditvi. Slovenska Dobrodela Zveza je otrok clevelandskih Slovencev, in kot so napredovali naši ljudje v Clevelandu in v Ohio, tako je napredovala Zveza. V nedeljo bo nekako pobratimstvo med mladimi in starimi na skupni prireditvi na Pinterjevi farmi. Eni se bomo učili od drugih, in z združenimi močmi bomo pokazali, da trdna volja, energija, ponos na organizacijo, tudi v slabih časih zmogare vse, samo če je narod edin.

Nič ne dene, ako nimate denarja, pridite vseeno, kajti vaš nastop in prihod vsakega, bo pospešil slavnost in dal novega poguma skupnemu članstvu Zveze.

Kaj in kako bo na tem ogromnem izletu, ste čitali tekom tedna, zlasti pa v posebni izdaji "Ameriške Domovine" v četrtek. Mladina tudi sama skrbi za najboljšo propagando.

Slikanje v nedeljo

Med drugimi zanimivostmi, katerih bo vse polno na prvem izletu mladine Slovenske Dobrodelne Zveze v nedeljo, 4. septembra, na Pinterjevi farmi, bo tudi posnemanje filmskih slik. Izvrsten fotograf Mr. Bukovnik je dobil naročilo, da naredi za kakih 1,000 čevljev filmskih slik. Kdorkoli se bo nahajal na prostoru, bo dobil priliko, da ga "vjam" fotograf in ga spravi v film v spomin za vse večne čase. Te slike se bodo pozneje kazale, in sicer prvič dne 6. novembra, pri veliki prireditvi S. D. Z. v S. N. Domu. Ako želite torej samega sebe videti, kako se obnašate na pikniku, pridite v nedeljo in prinesite s seboj poln obraz dobrega smeja. Bo zanimivo!

Amerikanci so danes proti vsakomur, ki se nahaja v javnem uradu

Washington, 2. septembra. — Ameriški državljani so v skoro sleherni državi in v vsakem mestu izrazili pri volitvah, ki so se dosedaj vršile, da so nasprotni vsem onim, ki se nahajajo v uradu. Pri vsaki volitvi so vrženi stari uradniki iz uradov in na njih mesta prihajajo novi. Te peni od depresije in nesreče se obračajo ameriški volivci k novim močem, da jim pomagajo iz zadrege. Pri sleherni primarni volitvi, ki se je vršila v tej ali oni državi, so propadli stari kandidati. Najnovejše žrtve mišljenja ameriških volivcev so senator Shortridge iz Californije, največji prijatelj Hooverja, ki je bil silovito poražen, potem governer Sterling iz Texasa in dva kongresmana iz South Caroline, ki sta se nahajala v kongresu po 20 let, pa sta bila poražena. Splošno mišljenje prevladuje po deželi, da morajo iz uradov vsi republikanci, kjerkoli se nahajajo, in da pridejo na njih mesta demokraci. In pri teh volitvah principi skoro ne odločujejo. Mokri premagujejo suhe, suhi mokre, popolnoma neznani močje v politiki porazijo stare veterane. Stari politiki se čudijo. Splošno je videti, da geslo, ki prevladuje danes pri državljanih, je: "Proč s starimi! Notri z novimi!"

"Skrb za starost"

York, Penna., 2. septembra. 74 letni Edward Spencer Hall, ki je ustrelil svojo ženo in potem skušal samomor, je bil spoznan krivim umora prve vrste in obsojen v dosmrtni zapor. Hall je bil svoje dni premožen človek, toda je zgubil vse svoje premoženje. Na sodniji je povdarjal, da je umoril ženo edino iz vzroka, ker ni želel, da bi bila na starost zapuščena.

Mrs. Mahne se ponesrečila

Poznana in priljubljena rojkinja, Mrs. Mary Mahne, stanujoča na 5920 Prosser Ave., se je poškodovala v avtomobilski nezgodi. Nahaja se doma pod zdravniško oskrbo, kjer jo prijateljce lahko obiščejo. Upamo, da bo zopet kmalu zdrava in vesela med svojimi prijateljicami.

Narodni trgovski klub

Groceristi, združeni v Narodnem trgovskem klubu naznanjajo, da bodo imeli na Delavski praznik, v ponedeljek 5. septembra trgovine zaprte. Cenjene gospodinjse se opozarjajo, da se že danes preskrbe vse potrebno za čez nedeljo in ponedeljek.

Plesna veselica

Prijazno ste vabljeni na plesno veselico, ki jo priredi prvi delničarji Slov. Del. Dvorane na Prince Ave., v nedeljo, 4. sept., v Slov. Del. Dvorani. Igrajo priljubljene "Melody Pilots." Občinstvo je prijazno vabljeno.

Banke zaprte

V ponedeljek, 5. septembra, bodo radi praznika Labor Day zaprte vse banke v mestu. Preskrbite se s potrebnim drobižem v soboto.

Zaprta trgovina

Grdina Hardware naznanja, da bo v ponedeljek, na Labor Day, 5. septembra, ves dan zaprta. Odprta pa bo v sredo, 7. septembra ves dan.

čaju slabega vremena se pa vrši velika prireditev v obeh dvorah Slovenskega Narodnega Doma na St. Clair Ave. O.K.

Voditelji zahtevajo, da se farmarski štrajk preneha radi številnih žrtev

Sioux Falls, Iowa, 2. septembra. Voditelji farmarskega štrajka so se izjavili včeraj, da je treba napraviti premirje, sicer bodo nedolžne žrtve tega štrajka preštevilne. Milo Reno in John Chalmers, načelnika narodne zveze farmarjev, ki se je odločila za štrajk, sta poslala brzojavke vsem okrajnim voditeljem štrajka v Iowi, da prenehajo s svojimi aktivnostmi vsaj do 9. septembra, ko se začne konferenca governerjev zapadnih držav, ki bodo vzeli farmarski štrajk v pretres. Voditelji štrajka so povdarjali, da ne morejo prevzeti odgovornosti za slučaj oboroženega spopada. Oblasti morajo ohraniti mir in red na javnih cestah, toda zaporedoma se je že pripetilo, da je bilo mnogo farmarjev ranjenih v spopadih z deputy šerifi. Kolikor se je moglo dosedaj dognati, je došlo že nad 70 farmarjev težke poškodbe v raznih spopadih, tako da imajo večje stroške, kot če bi prodajali svoje blago za višje cene. Opaziti pa je tudi, da je štrajk farmarjev precej uspešen, kajti vedno manj izdelkov in živine prihaja iz farm na javna tržišča.

Tako delajo suhači

Charlestown, West Virginia, 2. septembra. Ko je bilo zaključeno zborovanje državne postavodaje v West Virginiji, in ko so pospravljali sobe, kjer so gosposdje poslanci zborovali, so došli čistilci prostorov toliko praznih žganjarskih steklenic in galon, da so napolnili z njimi tri pecne kosare. Žganje, ki so ga gosposdje poslanci pili, je prodralo in prišlo skozi linolej. Moral je biti močni kentuckyški munšajn. Država West Virginia je znana kot strogo suha država.

Avtomobilisti ne morejo dobiti sirotne podpore

Salina, Kansas, 2. septembra. Vodstvo postaje Rdečega Križa v tem mestu je naznanilo, da v bodoče ne bo več podpiralo onih družin, ki imajo avtomobile. Avto lastniki morajo prinesiti svoje licence v urad Rdečega Križa, kjer ostanejo toliko časa, dokler se lahko same ne vzdržujejo.

Slovenski mesarji

nam naznanjajo, da bodo mesnice v ponedeljek zaprte radi postavnega praznika, zato se gosposdinje opozarjajo, da si pravočasno nabavijo vse potrebno mesnino.

Vile rojenice

so se oglasile pri družini Mr. in Mrs. Andy Strle, 18903 Kildeer Ave. in pustile za novo bordenko zalo hčerko včeraj. Mati in otrok sta zdrava, oče pa cigare kadi. Naše čestitke!

Mladi banditi

Policija je aretirala v četrtek sedem fantov, v starosti od 18 do 22 let, ki so po zaslišanju priznali, da so napadli devet gasolinskih postaj in vdrli v 14 hiš in raznih trgovin.

Zadušnica

V sredo, 7. septembra se bo ob 7. uri jutraj brala sv. maša za pokojnim John Gregorc. Prijatelji ranjkega so prošeni, da se udeležijo.

Listnica uredništva

M. K. Bolje, da pišete na dotični urad v angleškem jeziku.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROCNINA:
Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po razpisalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 8 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEO and LOUIS J. FIRO, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 208, Sat., Sept. 3d, 1932

DELAVSKI DAN

V pondeljek praznujemo po širnih Zedinjenih državah praznik, ki je poznan pod imenom "Delavski dan" — Labor Day.

V prejšnjih letih se je postavljalo ta dan ameriško delavstvo, manifestiralo je vsepovsod svoje sile in kazalo na produkte svoje delavnosti in sile.

In kaj pomeni ameriški delavec danes, kaj more ameriški delavec narediti danes, o tem je najbolje, da govori statistika, katero je priobčil glavni odbor American Federation of Labor, v kateri beremo med ostalim tudi sledeče:

"Voditelji ameriških velikih industrij so odpustili od januarja letos pa vse do konca julija meseca en milijon 300,000 delavcev od dela, tako da je število brezposelnih narastlo na enajst milijonov.

"Izvestja ameriških delavskih unij izkazujejo v letošnjem juniju mesecu večje število od dela odpuščenih delavcev, kot se je to zgodilo v kateremkoli drugem mesecu letošnjega leta. To število je v primeru s številom za druge mesece, pravzaprav dvakrat večje.

"V posameznih mesecih smo imeli tekom letošnjega leta število brezposelnih v Zedinjenih državah kot sledi: v mesecu januarju jih je bilo 10,304,000, v februarju smo jih imeli 10,534,000, v marcu 10,477,000, v aprilu 10,496,000, v maju 10,318,000 in v juniju mesecu 11,028,000.

"Čisti rezultat te resne statistike je stradanje ne stotin, tisočev ali stotisočev, marveč milijonov delavcev, in dvojno stradanje delavskih družin v Ameriki.

"In to velja za Ameriko, ki je danes še vedno pripoznana kot najbogatejša dežela na svetu, s svojimi ogromnimi industrijami, s svojim neizmernim številom industrijskih delavcev in z nešteti naravnim bogastvom.

"In enako je stanje seveda tudi v drugih deželah sveta, zlasti v evropskih deželah, kjer se nahajajo številne čete industrijskih delavcev.

"Milijoni delavcev, ki so še v nedavni preteklosti tvorili prvo stražo v frontnih strelskih jarkih, da s tem povzročijo, da postane svet boljši prostor za vsakdanje življenje, ti milijoni delavcev so bili danes pregnani med navadne berače in se morajo boriti za skorjo kruha.

"Vse kar je tem milijonom delavcem danes ostalo, da se spominjajo delavskega dneva, je svoboden čas, da se nekoliko zamislijo v svoj položaj, da pronajdejo vzroke, ki so jih pripeljali v tako neznosno stanje, in da pomislijo na posledice, katere privedejo njih naraščaj, ako se razmere ne bodo spremenile.

In čimbolj resno in večkrat bo delavstvo sveta, in seveda tudi ameriško delavstvo o tem razmišljalo, pa bo prej prišlo do spoznanja, da bo prišlo do spremembe položaja šele tedaj, kadar se delavstvo združi v eno samo mogočno skupino, v eno verigo, katere ni mogoče prodreti. Nemogoče je misliti, da bi bile delavske razmere, zlasti v Ameriki, tej bogati svetovni deželi, enake suženjskim razmeram srednjega veka.

Dokler pa bo to delavstvo med seboj razdeljeno iz vzrokov, katerih sami ne vedo, kako in zakaj, dotedaj se bodo vračali "delavski dnevi," katerih enega praznujemo prihodnji pondeljek. Razmere se bodo zboljšale, ko pride delavstvo do prepričanja, da še vedno največ doprinaša k skupnosti, a najmanj dobiva za svoj trud.

V interesu delavcev samih je, da na delavski praznik o tem resno razmišljajo, da so pripravljeni, kadar pride čas.

D O P I S I

S. D. Z. PIKNIK

Da bi žene bol zastopile kaj je valer ali rolling pin ki, se bo rabil na kontestu nedeljo, 4ga septembra, je odbor dobil profesorja Franceta Mišmaša za velikanški moni, da nam reče za kaj in odkod pride valer. Profesor je že valerja studiral nad trideset let in zadnje tri mesece olatajmo noč in dan premetava bukve da nam natančno pove kaj je to. In iz njegove študiranja je prišlo tole:

EVOLUCIJA VALERJA ALI ODKOD ZVIRA DANAŠNI MODERNI VALER.

1. Brez ročni valer.

Pet tisoč let nazaj žene niso imele okrogle valerje. Imele so štiri voglatne (skver) briks (cegle). Na briks jart so šli po briks, in iz tem briksom so valali testo, za kruh, potico, keks in nadečce. Kadar niso rabili za testo so ta valer djali v kot, in se je tam valal do tistega časa ko je pijan mož domov prišel. Ko je domov

prišel, žena je posegla v kot za valer in mu respeča betico, potem se je pa mož valal v kot.

2. Eno ročni valer. (uan hendl)
En par tisoč let pozneje ko so žene postale malo več kšajlt (šmart) so spoznale da bi bil valer mnogo več prilčen, ako bi imel ročno (hendl) na enem koncu, in da bi bil valer narejen iz železa. Tako je postal novi štajl (modi) valer, železen iz eno ročno. Ker je imel novi valer ročno se je lahko rabil za razne stvari, na primer: za štokati krompir za štokanje kamnov (ta purfl so rabili za moko ker v tistih časih so ljudje imeli trdne želodce). Namesto da bi otroka v zobe brcnili in stem potom svojo noge zapoznal (zastupili) so raje rabili enoročni železni valer. V tistih časih so bili kici kerelci ne kot današnji keksari. Enoročni valer se je tudi boljši naslonil na možko butico.

3. Dve ročni valer (tu hendls).

Devet sto let nazaj so se pa možki uprli in protestirali proti tem divjaškim aparatom. Zbrali so se vsi rezbitoglavci in imeli konvencijo. Na konvenciji v tistih časih niso prodajali ajs krim pač pa mrzle kamnaste blince. Na tej konvenciji so se razbitoglavci pogovarjali, na kak način bi odpravili valerje. Med nimi je bil kralj Knefta ki je mnogokrat dobil valer po svoji čebuli. Kralj Knefta se oglasi in pravi: "Sinoči sem prišel pozno domov in me je začela kraljica z valerjem po buči mahat. Branil sem se in probal zgrabiti valer iz rok, pa je bilo zaman. Kar pride mi na misel, kako bi pa bilo če bi imel valar dve roče (tu hendls). Kadar bi začela razbijati bi lahko prijel za drogo ročno in potegnil bi ji valer iz rok in tako to mučanje zaštapal. Toda odpraviti valer bi ne bilo prav, ker je rabljen pri pripravljenju jedi, zato je jako važen aparat (stroj). Ampak zdaj dam povelje in postavo, da se vsi železni in leseni eno ročni valari odpravijo in uničijo in nadomesti iz dveročnimi lesenimi valari. In če je katera žena ujeta z va-

larjem pod firtahom, bo takoj aretirana in enako kazeno dobila kot če bi nosila levobar (samokres)." Nato cela konvencija razbito glavce enoglasno zaupije: "Hurej! Hurej! Hurej! In tako drago ljudstvo smo prišli do današnji dveročni valar.

In za ta velik dan je tudi profesor napisal to poezijo:

Valer Olimpiks
Ol di vimen hes a valer
Hit mu felas an di hed,
Hit mu til dej haler
Haler, haler, aj em ded.

In ta modri in globoki profesor France Mišmaš kot ima navado tudi da ženam nasvet in takole:

Za nedeljo za valar metalni olimpiks svetujem da odžagate eno ročno in v sredino valarja izvrtate lukno, in v to lukno nabasate svinca da ne bo sapa odnesla valarje ko jih lučate. Vidimo se na nedeljo na bojnem polju. Do tistega časa pa veselili in zdravi. Gumbaj!

France Surtz,

predsednik od central odbor.

Newburške novice

Huda vročina, katero nam je dal konec avgusta, je poglaval marikatega ali k jezeru in v vodo, ali pa vsaj v park v senco pod kako košato drevo. Noči so bile naravnost neznosne in po parkih si videl pozno v noči cele trope ljudi, kateri so skušali dobiti nekaj svežega zraka in hladu. Da bi vsa ta vročina le ne prignala kake burje, groma in strele končno.

Zelo zgodaj v torek zjutraj so vstali pri Anton Ponikvarjevih. Pripravljali so se nekam na pot, to se je videlo. Kam neki? Povprašajmo Tom Mervarja, ml., ki stoji pripravljen z avtomobilom pred hišo. Tom pravi: "Proti Chicagi jo mahmemo!" "A tako. Koliko vas pa pojde?" "Tja nas gre pet, nazaj pa pridemo le štirje." "Kaj torej, ali boste enega tam pustili?" To pa vendar ni lepo, da ga tako daleč zapeljete, potem ga pa pustite kar meni nič, tebi nič, tako daleč od doma." "Ker pa sam tako hoče." "Sam tako hoče?" "Da, Frank Ponikvar gre danes v Le Mont, da tam stopi pri slovenskih Franciškanih v samostan." No, to pa že razumemo. Samo to ne razumemo, ako mislimo, kakor svet misli, da mlad fant, dvajset let star, zapusti dom in vse in se zakopije med samostanske stene, ko ima vendar tako lepo bodočnost skoraj bi rekel zagotovljeno med svetom. Frank je izvršil vse višje šole v Cathedral Latin šoli. Prav lahko bi še tudi šel na univerzo, ako bi hotel. Toda, če svet tako sodi, pri tem ne pomisli, da je še višji cilj, kot pa delati le sam zase.

Frank je še dal časa misliti na to, da se posveti popolnoma za Boga in v korist bližnjemu. Zato si je izbral pot, katera ga najbolj gotovo vodi k vzvišenemu cilju. Pot nesebičnega delovanja, pot pokorščine in uboštva in čistosti. Le junak, skoraj bi rekel, se drzne nastopiti to pot. Ker pa ta pot ni lahka, zato je pa tudi tem bolj zaslužna pri Bogu, in to je končno največja pomena. Bog mu daj stanovitvosti v tem izbranem poklicu, tako da bo premagal vse zapreke, vse telesne neljube težkoče, kakor domotožje, samo-voljo, prostost in drugo. To so samo nekatere žrtve, ki jih mora doprinesti vsak kandidat za samostan. Naj ga spremljajo tudi naše molitve, združene s molitvami staršev in sorodnikov, da bo hodil pogumno naprej po začrtani poti do svojega cilja. Bog bodi s teboj, Frank. "Kar so zmogli drugi, to zmorem z božjo pomočjo tudi jaz!" To naj bo tvoje geslo in pogumno naprejš!

Ta teden nas je zapustila družina Rudolf Cerkvenik. Cerkvenikovi so bili tukaj le par let in so si v tem kratkem času pridobili pod firtahom, bo takoj aretirana in enako kazeno dobila kot če bi nosila levobar (samokres)." Nato cela konvencija razbito glavce enoglasno zaupije: "Hurej! Hurej! Hurej! In tako drago ljudstvo smo prišli do današnji dveročni valar.

Josephine železnikar, hčerka Frank in Marije železnikar se te dni poda v Joliet, Ill., kjer misli stopiti po zgledu svoje starejši sestre v samostan Franciškank. Jozefina je sicer še mlada, stara šele 17 let, vendar pa že dalj časa misli na to, da se posveti učiteljskemu stanu in Bogu. Želimo ji sreče in zadovoljnosti pri tem.

Če ste opazili, kako ponosno gre Frank Košak ste morda mislili, da je dobil kako mestno službo z \$500 na mesec. Pa ni tako. Delo je dobil — največkrat bo "najt siht" — in bo nosil malega Davida, Franciška sem in tja, toda plače za enkrat ne bo za to nič. Ta David Francis Košak je princ in zato se ne čudimo, da mislijo pri Košakovih, da takega še ni bilo rojene, in ga tudi ne bo. John in Mary Rogel sta ga spremila v cerkev prvokrat.

Anton Skube je delil cigare na svojega novega hlapca, kateremu so dali ime Richard. Pravi, da bo najbrže policaj, ko zraste, zato ker radi spi. Blaž Modic in Cecilija njegova soproga sta bila za botre.

Kdo ne ve, da je Andrej Hočvar tam gori iz Maple Heights izvrsten pevec. Toda v sedanjih časih se ne ljubi človeku peti. Da pa ne bo pretho v hiši, so dobili pri Hočvarjevih pevca, ki poje na vsak način, pa naj bo vesel ali pa žalosten. Imenovali so ga Richard, Gašper. John in Jennie Korošec sta bila za pričeto pri krstu. Vsem staršem novih gostov želimo prav obilo veselja in sreče in (seveda) nekeje bo tudi sitnosti, pa naše življenje na svetu bi bilo preveč enolično in neinteresantno, če bi vedno vse gladko teklo.

V torek se prične naša šola. Ni nam treba govoriti veliko glede dolžnosti staršev, ki je prva med vsemi, namreč dolžnost krščanske vzgoje otrok. Težkoče so s to vzgojo. Težkoče zlasti še letos radi pomanjkanja sredstev. Pa če bodo morali učitelji in učiteljice v šoli v teh slabih časih vzeti marsikatero izredno breme nase, da se bo mogla šola nadaljevati, tako morajo tudi starši. Storitve tisto, kar je res pred Bogom in vaša sodbo najboljše, pa bo dobro. Da pa mladina danda-

Vesti iz domovine

—Kako so Slemenci mlaj vozili. "To so pa tiči, da so ga upali gori spraviti," so govorili ljudje, ki so ogledovali ogromen mlaj pred Oblakovo gostilno pri Sv. Gregorju. "Le škoda, da ga niso postavili," so govorili drugi, ki so se vrtili okrog ležečega orjaka. En meter ima v premeru in precej nad 30 metrov bi bil dolg, če bi mu zeleno krono postavili...

Poslušajte zgodbo, da boste vedeli, kaj gregorski fantje zmorejo! Da znajo oni mlaje postavljati, vitke in visoke, da bi jih skoraj sonce vžgalo na vrhu, smo videli! In ko so se zadnjič menili, kje bi kaj primernega dobili, jih je poklical na korajžo g. Franc Marolt, veliki posestnik iz Levstkov, češ da ima smreko, ki bi dala mlaj, kakršnega ribniška dolina še ni videla, odkar stoji. Res, da stoji smreka v nerodnem kraju, kamor še človek težko pride, kaj šele žival. Pa je rekel g. Marolt fantom, da jim smreko podari, če jo spravijo k Sv. Gregorju. Če pa je ne bodo zmogli, mu bo pa treba odšteti 5000 kronic na roko in še ob smreko bodo.

Po kratkem posvetovanju so fantje sklenili pogodbo in pripravi zahtevano "kazen." Fantom so kot železna rezerva priskočili še možaki na pomoč. Sto ljudi je zavihalo rokave, dvesto krepkih kmečkih rok je šlo na delo.

Zapela je žaga, in sekira in kmalu so imeli velikanko na tleh. Par iskrih končic, ki vlečejo "ko vinta," so si izposodili v sosednji fari... Pa so se upogrnili hrbiti in nategnile mišice in ogromna teža drevesa je postala pokorna združeni sili kmečkih mišic...

Ko so velikansko deblo spravili na voz, je bilo glavno delo še končano. Po poti bo že šlo, so si mislili. Pa ni šlo tako lahko. Vsak ovinek je bil za nenavadno dolžino preoster, vsak klanec za težo prestm. Pa so zopet prijele stoterne roke — in moralo je iti. Kakor v slavnostnem sprevodu se je četa mož z dragocenim bremenom bližala cilju, kamor so po večurnem trudu srečno prispeli. Pa so pogodbo spolnili in stavo dobili!

Škoda, da je niso še postavili, je marsikdo mislil. Kaj mislite, da se je niso upali? He, potem premalo poznate Slemence! Toda najhujše delo je sedaj: košnja in žetev, zato je niso postavili. Lepo bi res bilo, ako bi ta ogromni mlaj stal. Morda bi še veliko trobojnico na vrh privezali.

—V Mostah pri Ljubljani je na svojem stanovanju v Ciglerjevi ulici 23 nenadno od kepki zadeta izdihnila gospa Ana Vojska, žena uglednega plesarskega mojstra. Pokojnica je zadnje čase nekaj bolehal, vendar ni nihče slutil, da jo ji šteti take kratki dnevi in da jo bo smrt tako naglo iztrgala iz srede njene družine in jo vzela od njenega dela.

—Ivana Cuderman. V Podgori pri St. Vidu nad Ljubljano je umrla ga. Ivana Cuderman, roj. Pečnik. Zapuščila 6 otrok.

nes potrebuje verskega pouka in krščanskih šol, to ne bo nihče dvomil, kdor ve kaj o tem. Katoliški otroci naj grejo v katoliško šolo.

Naši ministranti so imeli zadnjega avgusta svoj piknik. Dasi je bila blagajna letos precej lahka, so se vseeno prav dobro zabavali. Dopoldne so igrali v Garfield Park. Popoldne pa jih je nabasal Mr. Vadjal iz Prince Ave., v svoj truck in jih je peljal v Akron pogledat veliko zračno ladjo. Hvala Mr. Vadjal za ta "lift."

Danes — prvega septembra, je 17 let odkar me je A. Grdinov hlapec pripeljal v Newburgh. Še sedaj ne vem, ali naj se mu zahvalim, ali pa naj ga pokličem na zagovor.

V Ljubljani je umrl znani fotograf g. Franjo Grabjec.

—Vprašanje. Marija Božič roj. Indihar, Vel. Poljane p. Orteneku bi rada izvedela, kje v Ameriki se nahaja Jože Indihar, Vel. Poljane p. Ortenek, ki se že 12 let ni nič zglasil.

ČUDNA PRISEGA

V Afriški naselbini Kenja so odkrili veliko množino zlata, zato so beli ljudje od vseh krajev drli semkaj. Vsed tega se je domačinov polastila panika, ker so se bali, da jim bodo beli ljudje vzeli zemljo. Da pomiri domačine, je sklical angleški governer vse domačine skupaj, kjer jih je zagotovil, da bo vladala skrbela zato, da domačini ne bodo trpeli nikake krivice od zlatih ribniška dolina še ni videla, odkar stoji. Res, da stoji smreka v nerodnem kraju, kamor še človek težko pride, kaj šele žival. Pa je rekel g. Marolt fantom, da jim smreko podari, če jo spravijo k Sv. Gregorju. Če pa je ne bodo zmogli, mu bo pa treba odšteti 5000 kronic na roko in še ob smreko bodo.

Ko je governer končal svoj govor, je stopil k njemu nek star poglavar, ki je governerja proval, naj svojo obljubo priseže po domačinskem običaju, da se bodo ljudje popolnoma umirili. Poglavar je pripeljal governerja psa in oster meč. Pozval je governerja, naj prime psa za glavo, a poglavar ga bo prijel za rep. Potem naj governer preseče psa na dvoje, njegovo kri poskropi na vse strani, ko bo govoril besede, da ta zemlja za vse večne čase pripada domačinom. Governer je začuden gledal poglavarja, psa in meč, potem pa prisego hvaležno odklonil, češ, da že zadostuje njegova beseda. Črnci so se razšli nezadovoljni, ker ne verujejo, da bo držala governerjeva beseda, katere ni hotel tudi potrditi s prisego.

Dnevna vprašanja

1. Kdo je bil Tom Johnson?
2. Kje je Tom Johnson pokopan?
3. Kdaj je bila pregnana monarhijska na španskem?
4. Ali je bil Franc Jožef še pred poroko v sorodu s svojo ženo Elizabeto?
5. Čegava hči je bila Elizabeta?
6. Kdaj je bila umorjena?
7. Kdo je spisal povest "Deseti brat"?
8. Kako je ime igri, ki jo vpripori "Ameriška Domovina" 25. septembra v korist brezposelnih?
9. Kdo bo imel med ženskami glavno vlogo?
10. Kdo je igrovodja?
11. Kdo je Charles Curtis?

Odgovori na vprašanja

1. Tom Johnson je bil najboljši clelandski župan, ki se je dolgo leta boril za ljudske pravice. Ko n. pr. cestna železnica ni hotela znižati voznine od 5 centov na 3 cente, je Johnson iz svojega žepa dal postaviti železniško progo in speljal po njej kare, na katerih je bila voznina le tri cente. Družba se je morala podati in znižati voznino na 3 cente. Ta voznina je ostala od leta 1906 do 1916, in so si ljudje v desetih letih prihranili samo na vožnji \$29,000,000. Johnson je bil demokrat. Umrl je v revščini, ko je razdal vse premoženje v ljudsko korist.
2. Na Greenwood pokopališču, v Brooklyn, N. Y.
3. 14. aprila, 1931.
4. Da, cesarica Elizabeta je bila sestrična Franc Jožefa.
5. Elizabeta je bila hči bavarskega vojvode Maksimilijana, in se je poročila stara 17 let, na Dunaju leta 1854.
6. 10. septembra, 1898, v Genavi.
7. "Domen."
8. Josephine Lausche-Welf.
9. Mr. Louis Oblak.
10. Podpredsednik Zedinjenih držav.

Če verjamate al' pa ne.

Torej jutri bomo videli, katera naših ženic je bolj vajena in katera ima bolj ravno roko.

Fantje in možje! En dober nasvet vam dam, ki si ga zapišite za klobuk. Kadar bo kaka ženica vzela kastrolo, valjar ali kaj sličnega pripravnega orožja v roko, kadar bo pogledala na cilj, zamahnila nazaj z roko, potem pa zadržala kastrolo v tarsi, tedaj sklonite vsi, kot en mož, glave. To vam svetujem samo radi tega, da ne bo kakšne pomote. Veste, take stvari, kadar se nahajajo v roki ženskega spola, lahko zgreše cilj in se nikdar ne ve, kje bo poiskala svojo žrtev in cilj. Kar se mene tiče, bom skrbno gledal, da bom stal za hrbtom kake višje osebe, ki mi bo služila za strelodiv in odnesla vse zagnane stvari na svoj konto. Tako se mi tudi ne bo treba venomer priklanjati, kot bi bil pri angleškem kralju na kosilo povabljen.

Potem pa tekma z vlečenjem vrvi. Tistim, ki bodo šli v to tekmo, svetujem, naj ne jedo dan prej preveč fižola in tudi močne hlače naj denejo nase, ker pri tej stvari se je treba napejati in bi ne bilo lepo, če bi prišlo do eventualnih slučajnosti in bi se prekinila diplomatska zveza pri hlačah.

Zadnje dneve že ne poslušam drugega ko samo baharijo, kateri bodo zmagali pri tej tekmi. Okorn od "Slovana" ima baje take korenjake izbrane, da bodo potegnili svoje nasprotnike, kot bi bilo tam osem fižolovih raznjev postavljenih. Pa se je zopet oglašil "Slovenec," ki pravi, da bodo njegovi junaki vlekli nasprotnike notri v Pennsylvanijo in nazaj, če ne mar prav v staro kontro.

No, naj bo že tako ali tako, jaz bom držal s tistimi, ki bodo zmagali, to pa iz razloga, ker je zmagavalcem obljubljen sodeček pive. Na vse pretege jih bom hvalil in ni zlomek, da se ne bi spomnili ker je prav in se šika v takem slučaju.

Na vse so mislili za nedeljski piknik, samo na eno najbolj važnih stvari pa ne. Vršile se bodo vsakojake tekme, samo za eno sem zastoj brskal pri programu in ta je, da bi se vršila tekma, kdo ga največ spiše. Po mojem skromnem mnenju bi se za to tekmo priglasilo največ sažirjev. Tisti, ki bi ostal najdlje na nogah, naj bi dobil za nagrado prosto vožnjo na mehkejši ležišči domov in drugi dan prosto prehrano kislih kumarov in dva kvorta zevnice. Seve, je pa zopet težko, ker bi nastalo vprašanje, kdo bi "žrtvoval" potrebno pijačo za kontest. Treba bi jo bilo namreč precej in pa dobre. Ampak ideja je pa vseeno dobra, ne?

Torej v nedeljo bomo videli razne zanimive stvari na Pintarjevih farmah. Jaz bom tam in kdor želi govoriti z menoj, naj to stori kmalu popoldne, ker potem bom sam govoril. Dobilo se me bo pa prav lahko: kar pogledajte, kje bodo točili pivo in dajali kočevske sendviče, pa me boste gotovo dobili. Če me pa slučajno ne bi bilo tam, pa počakajte dve minuti, pa bom gotovo prišel.

Še enkrat: v nedeljo vsi na S.D.Z. piknik na Pintarjeve farme! Posebno ženske pridite in se priklasite h kontestu, ker bi strašno rad videl, katera znala bolj metati kastrole. Se bo vse natančno zapisalo in opisalo, kako se bo stvar vršila in kdo bodo zmagovalci.

△

"Jed v vašem restavrantu je tako slaba, da vašega lokala ne bi mogel priporočiti mojim prijateljem," godrnja gost.

"Kaj pa če bi priporočili moj restavrant vašim sovražnikom?"

**EUCLID RIFLE and
HUNTING CLUB.**

J. D.

Zadnje sredo so naši fantje in naše žene napravile nekakšen piknik za brezposelne člane našega kluba. To se tako razume, da smo bili v sredo popoldne vsaj vsi brezposelni. Klub je napravil pisмено prošnjo na slavne- ga mojstra kuharske umetnosti, Jožeta Koželja iz West Parka, da naj bi bil tako priprazen in napravil nekaj, kar bi se reklo, da je dobro pa dosti. Jože je rekel: "Vi kupite, jaz bom pa skuhal!" Ta prijazen nasvet si je vzel k srcu naš Jože Mlakar, ki je pretipal vse prešiče po državi Ohio in enega izbral, ki je bil pravdanski. Ker pa tudi prešiču ni dobro samemu biti, mu je Jože skomandiral tovariša v koštrunovi kočii in ta dva bratca je Koželj lepo na pare položil, jih posadil v kisle zelje, temu za častno stražo pridel ne- kaj krompirja in je potem vse skupaj pokazal ognju, da je di- šalo notri do Washingtona Hooverju pod nos.

Ker se je vse podjetje vršilo na izjavo občinske blagejne, sem se te datjave udeležil tudi jaz. Htel sem ves dan na vse pretege, da bi ja ne zamudil zadnjega klica h kotlu. Proti šesti uri zvečer sem drvel proti Močilnikarjevi farmi na vse pretege in z vsi ihto, ki sem jo mogel do- biti iz moje lize. Že ko sem ro- potal mimo Glazarjeve vile na White Rd., mi je hotela liza sko- čiti kar čez fenc v celo proti strelščiku, ker sem jo že toliko zbrihtal, da čisto natanko ve, na kaj se njen gospodar razume.

Že od daleč sem videl naše fan- te, kako sede po travi, z gla- vo sklonjeni naprej. Z desnico so segali pod kolena, potem dvigali roko in naglani glavo nazaj. Na vsak način je to znamenje večerne predstave in treba se je počuriti. Pustim lizo kar na ce- sti in hitim proti dobrodušni ku- hinji, da pogledam v kastrolo po eventualnostih. Pot mi pre- streže Mrs. Angela Klaus, kar se mi je v prvem hipu videlo, da bo to pomenilo nesrečo. Toda kar tukaj moram izjaviti, da je tisti naš pregovor "če ti ženska preskoči pot, si boš še tisti dan nogo zlomil," od muh, ker rav- no Angela mi je prinesla srečo, ker mi je tako prijazno rekla: "Kar vsedi se kam, pa ti bom prinesla prešiča in koštrunčka, da se ti bo kar samo smejalo!" In res mi je prinesla tak porcion, da so mi takoj stopile solze v oči, ker sem vedel, da vsega ne bom zmogel. Udaril sem po rihiti, da je kar žvižgalo. Ker so bili dru- gi v tem že pospravili, kolikor je pač kdo mogel, se je zbrala galerija radovednega občinstva okrog mene, ker se jim je menda fletno zdelo, ko so me videli ta- ko krepko pomagati prasefini in jagnjetini na oni svet. Da bi pa občinstvo ne bilo brez dela v teh kritičnih časih, sem jim dal lepo in krščansko opravilo: Maren me je muham branil, Le- gan (shorty) mi je bil za nata- karja, Jim Šepic mi je pel z Le- ganovo Franco "blagor mu, ki se spočije," Mandel mi je držal krečnik, da ni padel po tleh, Ko- želj je pa šel založaje, da bi ne bilo kake potoke.

Ko sem spotil nekako polovi- co tega zabavnega dela, je za- vpil predsednik Brus z velikim glasom: "Kdor je božji, je sit!" Pogledal sem okrog sebe in ker sem videl, da se samo še jaz uk- varjam s pozemskimi dobrotami, sem takoj uganil, da te vljudne besede cikajo name. Torej še enkrat dobro zinem in v naglici zbežem, kar je šlo na vilice in v roko, v usta, vstanem in od- dahnem jermen za pasom za pet lukenj. Udarim parkrat s peto ob tla, da spravim bivšo posyet- no stvar v pravo lego in stopim do predsednika, da ga vprašam, kam se mu tako mudi, da mi je pregrizel večerno zabavo. Po- ve mi, da se zbero člani k iz- vanredni seji na važno posveto-

vanje. Kot dobro stoječ član, ki se zavedam svojih pravic, mu jasno in določno povem, da naj bi bil sklican sejo, ko so bili člani še pri moči, ne pa sedaj, ko je že pod vsakim hrastom po en kvartet. Predsednik se je pa sklicaval na svojo moč in veli- čanstvo predsedniških pravic in ni bilo drugače, sledili smo mu pod javore. Tam nas je zrinil v krog in je potem začel v iz- branih besedah govoriti o vrli- nah in zaslugah, ki jih ima nek- do naših članov za klub in sve- tovnost depresijo. Ker sem ve- del, da besede ne lete name, sem venomer drezal Legana, naj gre v kantino po dva vrčka ječme- novca, da bom ložje prestajal se- jo. Pa kakor me sicer Legan vedno rad uboga, sedaj ga pa ni- sem mogel preprositi. V tem pa izreče predsednik Brus počasi in razločno: "Zato je pa naš klub kupil našemu Jakatu tole lepo karabinko, s pripombo, da prvi moose, ki se bo srečal s svinčen- ko iz te karabinke, bo služil za večerjo nam članom!"

Tudi če bi se bil Močilnikar-jev največji hrast name podrli, bi se ne bil tako ustrašil, kot sem se tedaj. Toda predno se prav- zavem, mi potisne predsednik krasno karabinko v roke. Seže mi v roke in mi želi največjo sre- čo na tem in na onem svetu. Ni- sem vedel, kaj bi rekel, ali kaj bi napravil. Toliko sem bil pa vseeno pri brihti, da sem kara- binko krčevito zgrabil, da ne bi kdo besede nazaj jemal. Nekaj sem čeljaril v zahvalo, kar se mi pa najbrže ni vzelo v zlo.

Ogledoval sem novo risanco od vseh strani in če bi mi tisti trenotek Rockefeller rekel, da mi da vso njegovo "revšči- no" v zameno za karabinko, pa bi se niti ne zmenil ne bi. Prav tako se mi je godilo, kot poje- pesem:

Ko sem jo zagledal,
sem jo bil vesel:
sem jo poljubil in
objel...

Torej se fantom našega kluba tem potem najlepše zahvalju- jem za krasen dar in obljubim, da kar bo padlo prvo pod kroglo iz te karabinke, bom dal klubu, pa naj bo žil slon, medved ali pa moose. Sklenil sem že bil, da letos ne grem v Kanado, pa ka- kor kaže bom moral iti na vsak način, ker imam sedaj že dve pu- ški, obe dar našega kluba. Bog ve, kaj mi bodo dali drugo leto. Se reče, saj jaz nič ne pravim, ampak samo malo namignem, da je moja liza že precej stara in da mi na nobeno vižo župan Mil- ler noče druge kupiti.

Lep večer smo zaključili tri sekunde potem, ko je zmanjkalo ječmenovca.

Izid streljanja 24. in 31. av- gusta:

Dolenc S.	21	20
Sepic	17	19
Marn	18	17
Mandel	21	16
Lipovec	13	16
Jazbec	19	—
Mlakar	21	19
Janžević	19	14
Tomažič	13	18
Zabukovec	11	18
Dolenc J.	14	15
Bruss	12	16
Klaus	16	9
Leonardi	20	—
Ogrin	23	—
Baraga	20	—
Legan	21	—
Jerič	10	—
Telič	18	—
Debevec	15	—
Jerman	20	—
Satkovič	9	—
Koželj	15	—

Santa Monica, California, 2. septembra. Fred S. Wilson, ki je pri volitvah v turek kandidi- ral za okrajnega nadzornika, pa je bil porazen z veliko večino, je danes vzel strup in si končal življenje.

FR. JAKLIČ:

PEKLENA SVOBODA

Povest o ljubljanski in izžanski revoluciji leta 1848

"Zastonj nočem!" je vpil To- ne. "Pri vas bom, pa jedel bom pri vas, da ne boste rekli, da sem prevzetan, pa plačal bom, kadar bom imel. Res, nimam zmeraj, kolikor bi hotel pa včasih že za- služim, da lahko plačam."

In tako je imel Tone Krivano- ga domovanje na Rebr pri Ižan- ki, kadar je bil v Ljubljani in ga ni njegov poklic zadrževal zunaj. Poleti je bil pač večinoma na kmetih, kjer je imel vedno pol- ne roke dela in polno glavo skr- bi, kako bo pomagal ljudem, ki so mu zaupali. Ko so pa posta- le jesenske noči hladne, ko je padala po Ižanskem slana ali je pa pršal tisti drobnji jesenski dež, ki je tako mrzel in tako zo- pern, tedaj se je pa umeknil v mesto. Po vseh gostilnah, kar jih je bilo okrog dolenske mit- nice in pod Trančo, po gostilnah okrog šentjakobske cerkve, pa tudi na oni strani vode, je bil znan. Napajali so ga, ki so ga potrebovali v stiski, pa tudi de- nar so mu dajali, da ni bilo treba Tonetu stanovati v bogajme in je lahko brez strahu sedel pri Ižan- ki za mizo ter ji je dejal več ka- kor je zahtevala.

Sosedje so poznali družino pod imenom Ižanci. Ižancem v Re- bri se ni godilo baš slabo. Vsi so zaslužili, celo Tone ni bil brez drobiža, včasih je pa privlekel iz malhe tudi kako okajeno svi- njino ali kaj podobnega, kar so mu prinesli znanci s kmetov. Za telesne potrebe so imeli torej dovolj, vendar se zlasti oče ni mogel prilagoditi tesnobi mest- noga stanovanja, ni mu ugajalo neprestano šumenje mesta. Kar ni mogel pozabiti časov, ko je gospodaril na domu v Skriljah. Res ni živel v izobilju tedaj in tudi skrbi je imel, toda lahko je šel okrog hiše po svojem svetu, hrushka, kjer je v senci polegal ob nedeljskih popoldnevih, je bi- la njegova. In mleka ni bilo tre- ba meriti. Trilkrat na dan ga je prinesla žena iz hleva polno golido. In ko je šel v cerkev, je videl, kako raste in zori žito na njegovih njivah in v senožežji je bil med travo cvet pri cvetu. Tam se je lahko razmahnil, lah- ko tudi kaj poropotal, pa ni bil nikomur na poti, a tu v mestu skoraj trdo stopiti ne sme, že se hudeje sosednja stranka in hoče imeti mir. O, kolikrat ga je obšlo nepopisno hrepenenje po krajih njegove mladosti, po razmerah, v katerih je gospoda- ril. In tedaj se je včasih pri- godilo, ko je namesto žene stal pred ognjiščem in kupal, da je zapri večna vrata in odprl okno, skozi katero je bilo videti na ižansko stran; kadar je burja obrisala nebo in pregnala meglo, so se gore nad Igom približale na pol pota in se mu je zdelo, da bi jih skoraj dosegel. Tedaj se je nasmil na okno in gledal, gledal v tiste lepe kraje, ki so bi- li kakor položeni na vznožje in pobočje Mokreca, koder pod Koz- lovimi stenami šumi Iška in ižanski grad širokoperno gleda na polja, preko katerih polze vo- de, ki pritekajo iz divjih sotesk in ozkih krajih. Tedaj se je spo- minjal dni, ki jih je preživel v onih krajih, vseh dogodkov, ki jih je doživel, spominjal se je veselih ur in težav, katerim se ni bilo moči izogniti. Vse je bilo lepo, lepše kakor je sedaj in tako zatopljen v misli in sanjarjenje je pozabil na kuho. Tako ga je nekoč zalotila žena, ko je strmel skozi okno in kupal pri ugaslem ognju.

"Lej ga!" mu je rekla. In ko je opazila, da ima solzne oči, mu je še dejala: "Ne vem, če si jo- kal, ka-li."

"Kaj češ," je odgovoril in ji pokazal skozi okno: "Lej, tam zadaj so Skrilje. Tam je moje srce!"

"Kako si otročji! Tam je gra- čina! Ali si že pozabil?" "Tak sem!" Janez je pa tudi pogledoval na ižansko stran. Toda tisto, česar se je najbolj spominjal, ga je dražilo. Ni še pozabil, tudi od- pustil ni še bil. O, še vse bi bil rad povrnil, kar je bil dolžan graščini in tistemu njenemu La- hu. Z obrestmi bi mu rad dal nazaj. Eno leto je sedel na žab- naku. Vkleknjenega so ga gnali na Turjak in potem v Ljublja- no in potem ga je Menat spravil še ob dekleta in domačijo. K vo- jakom je moral iti in sedaj si išče s pohabljenjo nogo dela za zdravje roke. Ob vse ga je del. Res je, da bi dobil lahko ženo, saj se mu dekleta kar ponujajo, kakor je v mestu navada, in tu- di posteljo in zibel bi mu mati lahko kupila, toda kam bi šel z ženo, ko je povsod tako tesno. Tam na Skriljah je bilo druga- če... In ko je tako ježno gledel na Ižansko, je pač videl tisto pi- ko pod Mokrecem, hišo na Prese- ki, in v duhu je videl tudi goz- darja. In ko se mu je zdelo, da sliši tisti onemogli otroški jok iz Cecmanove bajte, tedaj je zavre- lo po njem, da je odskočil od okna in hitro prijel za delo, da mu je odleglo in je pozabil.

Pri Ižanki so se dostikrat po- govarjali, kako je bilo na Skri- ljah. Lepo je bilo tam, samo ko bi graščina ne bila tako nena- sitna in grabežljiva, ko nima nikdar dovolj tlake in desetine in je vse njeno, kar ji je vseh, in izpuli kmetu iz rok stvari, ki so bile že od davnih dni njegove. Lepega dne se kar postavi gra- ščina: "Stoj, to je naše!" in kmet se mora obrisati in še molčati mora, da ne pride v graščinsko ječo.

Kajpak se je Krivanoga veril, da je le zaradi tega tako, ker se kmet preveč boji in misli, da je "fešnar" sam Bog Oče nebeški in najbolj zanikar logar sam Sin njegov. "Upreti se je treba. Zo- be je treba pokazati graščini in hitro pograbiti tisto reč, ki jo misli pogoltniti graščina in se ru- vati z njo toliko časa, da popu- sti. Kaj ni mislila tudi Mokreca spraviti v svojo malho? Ha! Kdo pa je bil tisti, ki ji ni pustil? Ali nisem bil jez, Tone Krivano- ga, ki sem ji potegnil Mokre iz golta prav že zadnji hip? Ha! Ali ni bilo tako? Ali si že poza- bil? Ko bi bil jaz ostal takrat na žegnanim studentu, kje bi bil Mokre! Noben Skriljan bi ne smel stopiti vanj. Tako je pa Mokre ostel kmečki. Kaj ni res?"

Glavan je bil že zdavnaj izpre- videl, da z ugovarjanjem Tonetu ne pride blizu, da ga Tone z je- zikom gredeč poseka. Zato je vedno pustil, da je njegova ob- veljala. Pred materjo je poprav- ljajl Tonetove besede šele potem, ko ga več zraven ni bilo.

V četrtek med postnimi kvatri pa jim niti na misel ni prišlo, da bi bili prežvekali stare reči. Sam antikrist je bil v mestu in je de- lal čudeže. Sicer so rekli, da so denar sejali, kadar bo prišel, se- daj pa samo ljudi meša, da so ob glavo.

"S čim jim je zavdal? Denar mora pač tudi imeti! Kje se je ustavil?"

Tone se je nepopisno kesal, ker je tako dolgo spal, da je za- mudil antikrista. Sam sebe je zmerjal z najkrepkejšimi pri- imki. Pa tudi gospodinjji ni pri- zanesel in Janezu ne, ker se toli- ko nista pobrigala, da bi bila vsaj izvedela, kje se je antikrist ustavil. Saj tako preprost ven- dar ni, da bi ostal kar na cesti pod milim nebom.

Gospodinja se je branila, da z antikristom noče nič imeti, da noče grešiti zaradi njega.

"Kaj misliš, da je meni kaj za antikrista? Denar! Ali je kaj greha, če imam denar? Ka- dar denarja nimam, takrat je antikrist!"

"Ti že, ko nič ne veruješ. Saj si še konjsko meso žrl!"

"Hahaha! Dobro smo se ob- lizovali! Samo premalo ga je bilo gospodi ostalo."

"O, nesnaga!"

"Dobro je bilo, tako pravim!"

Pa brez greha tudi! Nič manj vere nimam sedaj, ko sem jo imel prej, preden sem pokusil konja! Hahaha! Sedaj moram pa še antikrista videti! Fant, greš z menoj?" se je obrnil Tone k Ja- nezu. "Bova vsaj videla, kak- šen je in koliko premore."

Fant je bil takoj pripravljen. In ko so položili žlice in odmo- lili, tedaj sta bila Tone in Janez že na poti za antikristom.

"Morava ga dobiti!"

"Ob vero bosta, ob zveličanje! Fant, ostani doma!"

Mati ju je zastonj ustavljala. Tone Krivanoga ji je odvedel si- na. Morebitne pomisleke fan- tove je Tone lahko že v kali za- dušil, rekoč:

(Dalje prihodnjik)

DNEVNE VESTI

Tajinstvena sila

Berlin, 2. septembra. Nevid- na in neuradna je sila, ki stoji za prestolom kralja Karla v Ro- muniji. Ta sila vodi politiko de- že, in posledice se bodo kmalu čutili. Največji vpliv izvaja Magda Lupescu, ljubica kralja Karla. Njej na strani so Puiu Dumitrescu, njen tajnik, in pa Dien Ciezian, poslanik v Parizu. Ti trije se borijo za nadvlado, in boj se vrši okoli kralja Karla s takimi posledicami, da se pri- pravljaja skrivje do očitne revol- te v deželi.

Hooverjeva zlata jama je usahnila

Perth, Avstralija, 31. avgusta. Velika zlata jama v zapadni Av- straliji, imenovana "Sons of Gwala," katero je Hoover ustano- vil še leta 1898, ko je bil rudar- ski inženir, je odpovedala in po- polnoma usahnila. Jama je bila ena najbogatejših na svetu.

Radi depresije so postale neveste cenejše

Belgrad, 31. avgusta. Skup- ščina mohamedanske inteligence je na zborovanju na Kosovskem polju sklenila radi depresije zni- žati ceno nevest. Neveste, ki so prej veljale 10,000, nekako \$180, se dobijo sedaj po 2,500 dinar-jev, nekako \$45.00. V onih kra- jih obstoji namreč še vedno na- vada, da ženin odkupi svojo ne- vesto. Radi depresije so pa po- roke skoro prenehale, in zato so znižali ceno nevestam.

Newyorški policisti za znižanje plač

New York, 1. septembra. Med policisti mesta New York se je vršilo glasovanje, da se znižajo plače policistom. 17,979 polici- stov je glasovalo za znižanje plač in samo 699 proti. Policisti so glasovali, da se jim zniža pla- ča za toliko, kot znes mesečna plača vsakega policista. To po- meni znižanje proračuna mesta New York za \$3,000,000.

Ženske zborujejo, da spremenijo prohibicijo

Albany, New York, 1. septem- bra. Ženska organizacija v dr- žavi New York, ki se bori za od- pravo prohibicije, bo imela kon- vencijo 22. in 23. septembra v Glens Falls. Ženske bodo nare- dile natančen načrt, kako pobi- jati pri volitvah 'one kandidat, ki so še vedno za 18. amendment. Glavna naloga žensk pa bo, čim več svojih tovarišic pridobiti, da gredo na volivni dan na voliče za Roosevelta.

Pet utopljenih v silni ne- vehti v Floridi

Pensacola, Florida, 2. septem- bra. Pet moških je zgubilo živ- ljenje v Pensacola zalivu včeraj- jutraj, ko so s svojo ribniško ladjo naleteli na podmorske pe- čine v silnem viharju, ki je ne- pričakovano zbruhnil ob obrežju Floride.

Poljak dobil prvo mesto v evropskem poletu

Berlin, 2. septembra. Poljak Franc Zvirko, znameniti poljski letalec, je prvi došel na cilj v 7500 dolgem poletu okoli Evro- pe. Nemec Franz Morzik je bil drugi. Izmed 42 zrakoplovecv, ki so se pojavili za ta polet, je slednjega zvršilo samo 26. Ita- lijanj so bili takoj v začetku tek- me izključeni.

Ex-kralj Alfonso v prete- pu s časniki

Budapest, 2. septembra. Ko se je bivši španski kralj danes nahajal v tukajšnjem hotelu, je izjavil, da ne želi, da bi ga kdo fotografiral. Eden izmed časniki- karjev pa je vseeno posnel nje- govo sliko, nakar je bivši kralj skočil k njemu, ga udaril, potem mu pa razbil kamero.

Odgriznil nos, ker ni do- bil poljuba

Salt Lake City, Utah, 2. sep- tembra. Bert Fairclough je pro- sil na neki družinski party svojo svakinjo za poljub. Ker je pa svakinja poljub zavrnila, je sko- čil Bert proti njej in ji odgriznil nos.

Pet zapletenih v umor ra- di posestva

Kenosha, Wisconsin, 2. sep- tembra. Pet moških je bilo tu danes aretiranih. Obdolženi so umora Robert A. Wilsona, zem- ljiškega prodajalca. Predno so moža umorili, so ga prisilili, da je podpisal listino, v katero je prepisal svoje premoženje, vred- no \$40,000, na morilce.

MALI OGLASI

Proda se
64 akrov obsegajoča farma, ali se tudi zamenja za hišo v mestu. 32 milj od mesta, ob tlakani ce- sti. Ima vse potrebno orodje, živino, mnogo sadnega drevja in trte. Kupec dobi ves letošnji pridelek. Vprašajte na 19404 Mohican Ave. Tel. Kenmore 4597-J. (208)

Zahvala
V dolžnot si štejeva, da se za- hvaliva vsem sorodnikom, pri- jateljem in najinem sinu ter hčerkam, ker so nam pripravili tako lep večer, ko so se spom- nili najine 25 letnice. Prva hva- la gre najinim hčerkam, Annie in Zofi za lepo darilo, set za kuhinjo, sinu Martinu pa za kras- no uro. Nadalje se zahvaliva za krasna darila družinam: Mr. in Mrs. Anton Gliha, Mr. in Mrs. Anton Gliha Jr., po pol bratje Mr. in Mrs. Ignac Jerič, Mr. in Mrs. John Jerič, Mr. in Mrs. Frank Jerič, po pol sestra Mr. in Mrs. Vidigor in Mrs. Johana Stefanič, Mr. in Mrs. Kopina, Mr. in Mrs. Vene, Mr. in Mrs. Tekaučič, Mr. in Mrs. Gramc, Mr. Banič, Mr. in Mrs. Marku- šič, Mr. in Mrs. Kaplan, Mr. in Mrs. Kaplan Jr., Mr. in Mrs. Frank Kožar, Mr. in Mrs. Jan- žević, Mrs. Mary Jerič in dru- žina, Mr. in Mrs. Stražar, Mr. in Mrs. Hren, Mr. in Mrs. For- tuna, Mr. in Mrs. Martin Gril, Mr. in Mrs. Frank Gril, Mr. in Mrs. Pikel, Mr. in Mrs. Novak, Mr. in Mrs. Kraich, Mr. in Mrs. Romih.

Lepa hvala Miss Lillian Tek- kaučič, Miss Theresa Kopina, Miss Albina Rosel, Miss Caroli- na Malnar, ker so skrbele, da so bile mize lepo obložene z do- bri mi prigrizki. Pa tudi za žejna grla ni manjkalo dobrega ohaj- čana, ki je priromal tam iz Ge- neve iz prijaznih Gramčevih farm; hvala lepa Joe. Lepa hva- la gre tudi našim kuharcam: Mrs. Vene in Mrs. Tekaučič, ki so nam napravile tako obilno in okusno večerjo.

Torej še enkrat lepa hvala vsem za lepa darila. Ne bova- vas pozabila dokler živiva, ob vsaki priliki pa sva pripravljena vam povrniti. Vaša hvaležna

Martin in Rozi Jerič

Poceni se proda
kabinet za posodo, električni či- stilec, omara za kuhinjo, peresa za postelj, električne svetilke, je- dilna miza, male preproge, pra- ve preproge. Vprašajte na 535 E. 128th St. Tel. Liberty 1941. (208)

Prilika za petje!
Lepa prilika se nudi za one, ki se želijo učiti petja. Vsi oni, ki bi to želeli, bodisi ob dnevih ali ob večerih, naj se prigrasijo na podpisano, ali pa naj pokliče- jo po telefonu. Za nadaljne in- formacije sem na razpolago.

Mitzie Grdina
1053 E. 62nd St.

Poceni se proda
kabinet za posodo, električni či- stilec, omara za kuhinjo, peresa za postelj, električne svetilke, je- dilna miza, male preproge, pra- ve preproge. Vprašajte na 535 E. 128th St. Tel. Liberty 1941. (208)

Poceni se proda
kabinet za posodo, električni či- stilec, omara za kuhinjo, peresa za postelj, električne svetilke, je- dilna miza, male preproge, pra- ve preproge. Vprašajte na 535 E. 128th St. Tel. Liberty 1941. (208)

Poceni se proda
kabinet za posodo, električni či- stilec, omara za kuhinjo, peresa za postelj, električne svetilke, je- dilna miza, male preproge, pra- ve preproge. Vprašajte na 535 E. 128th St. Tel. Liberty 1941. (208)

Poceni se proda
kabinet za posodo, električni či- stilec, omara za kuhinjo, peresa za postelj, električne svetilke, je- dilna miza, male preproge, pra- ve preproge. Vprašajte na 535 E. 128th St. Tel. Liberty 1941. (208)

Poceni se proda
kabinet za posodo, električni či- stilec, omara za kuhinjo, peresa za postelj, električne svetilke, je- dilna miza, male preproge, pra- ve preproge. Vprašajte na 535 E. 128th St. Tel. Liberty 1941. (208)

Poceni se proda
kabinet za posodo, električni či- stilec, omara za kuhinjo, peresa za postelj, električne svetilke, je- dilna miza, male preproge, pra- ve preproge. Vprašajte na 535 E. 128th St. Tel. Liberty 1941. (208)

Poceni se proda
kabinet za posodo, električni či- stilec, omara za kuhinjo, peresa za postelj, električne svetilke, je- dilna miza, male preproge, pra- ve preproge. Vprašajte na 535 E. 128th St. Tel. Liberty 1941. (208)

Poceni se proda
kabinet za posodo, električni či- stilec, omara za kuhinjo, peresa za postelj, električne svetilke, je- dilna miza, male preproge, pra- ve preproge. Vprašajte na 535 E. 128th St. Tel. Liberty 1941. (208)

Poceni se proda
kabinet za posodo, električni či- stilec, omara za kuhinjo, peresa za postelj, električne svetilke, je- dilna miza, male preproge, pra- ve preproge. Vprašajte na 535 E. 128th St. Tel. Liberty 1941. (208)

Poceni se proda
kabinet za posodo, električni či- stilec, omara za kuhinjo, peresa za postelj, električne svetilke, je- dilna miza, male preproge, pra- ve preproge. Vprašajte na 535 E. 128th St. Tel. Liberty 1941. (208)

Poceni se proda
kabinet za posodo, električni či- stilec, omara za kuhinjo, peresa za postelj, električne svetilke, je- dilna miza, male preproge, pra- ve preproge. Vprašajte na 535 E. 128th St. Tel. Liberty 1941. (208)

Naznanilo Borštarnjem v Newburgu

Društvo Mala Cvetka, št. 1647 C.O.F. vljudno vabi vse člane na redno mesečno sejo v torek, 6. septembra, ob 8. uri zvečer v S. N. Dom. Na seji se bo vsem članom razložilo na kakšni pod- lagi stoji organizacija C.O.F., kako skrbi za svoje člane, kar gotovo še ni znano vsakemu čla- nu društva Mala Cvetka. Nič ni kaj novega, ko član ne more plačati vsak mesec asesmenta. Nekaj časa godrnja, se jezi in zaključa, da pusti in pozabi na društvo. Pri organizaciji C.O.F. je pa nekaj drugega. Ako ste član tri leta, potem bo gotovo kriza prej minula, predno se iz- rabi vrednost police. Veliko o- tem boste zvedeli v torek, 6. sep- tembra, ako pridete na sejo. Vabljeni so najbolj oni člani, ki ste zaostali z asesmenti, pa ne zato, da bi društvo od njih kaj pričakovalo, pač pa boste zvedeli veselo novico, da se boste vračali domov vselega obraza, in pri- šli boste do prepričanja, da je organizacija C.O.F. najboljša.

Odpor Borštarnjem

BRESKVE! BRESKVE!

Slovenskim gospodinjam naznanjam, da so breskve sedaj zrele. Dobite jih naj- lepše primerne za prezer- viranje. Dobite jih poceni pri

JERNEJ MAVKO,
W. Middle Ridge Road,
Madison, Ohio.
(208)

ARNOLD ZWEIF:

Slučaj narednika Griše

Za "Ameriško Domovino" prestavl M. U.

Kasneje sta v polmrazu pila čaj. Barba je gostolela, a Winfried jo je s cigareto med prsti gledal z napol odprtimi očmi. Naenkrat je spregovoril: "Nekega dne se bova gotovo spominjala tega meseca — najinega meseca — kot najlepšega in najsrečnejšega časa najinega življenja."

"Koliko časa, misliš, nas bodo še držali tu?" je vprašala ona. "Le višje glave vedo to. Izgleda, kakor bi hoteli začeti vse znova zopet. Tako smo natlačeni v tej luknji, da moramo pač užiti vse, kar nam le življenje nudi: nekega dne bi utegnili vse to življenje zamreti, a potem bi izgledali kaj neumno, ali ne?"

Winfried je začel govoriti o svojih službenih dolžnostih. Čudne stvari so se dogajale! Obsodili so na smrt nekega človeka in skoro so ga že ustrelili, a nato so pronašli, da je nekdo drug. In pripovedoval je o slučaju dezerterja Bjuševa, ki je potem, ko so mu prečitali obsodbo — seveda obsodbo na smrt — vstrgal v navzočnosti tolmača, da sploh ni Bjušev, pač pa ubegli vojni ujetnik iz nekega taborišča daleč za fronto; da ga je prijelo domotožje in da ni mogel pričakovati, da ga izpuste, in ker je bila tam preko revolucija, ki bo končala vojno. "Sedaj je nenadoma postal Griša Iljič Pa-protkin. Navedel nam je številko svoje kompanije in ime narednika, ki poveljuje dotičnemu oddelku. Ako je vse resnica, bo rešen."

Barba se je sklonila naprej in strmela s svojimi velikimi sivimi očmi v prijatelja: "In je resnica?"

"Čakaj in videli bomo. Danes je Posnansky odpisal uradno poročilo o njegovih navedbah. Nato je predložil zadevo mojemu stricu. Stric pa se je baš kopal in je že skoro pozabil na vso stvar, a to v sled razburjenja nad ravnanstvom železnice. Možak sedaj lahko pričakuje, da bodo izvršitev obsodbe za nekaj časa odložili. Čudne ribice nateš dandanes: Brettschneider je kar divji nad tem. Prepričan je, da se mi drugi brez vsake pravice vmešavajo v izvrševanje njegovih uradnih dolžnosti."

Barba je stresla lase, katere si ni še uredila in dejala: "Mili Bog! Ta uradni šimel! A kaj se bo zgodilo z ubogim nesrečnikom?"

"Mar treba vpraševati? 'Nadaljnje raziskovanje' seveda. Posnansky ima sedaj proste roke v zadevi. Videti bi morala tega korenjaškega Rusa s svetlimi očmi in mladeniškim obrazom. Priporil si je križ sv. Jurija pred Przemyslom, a kako je prišel od Navariša do sem, je več, kakor bi ti mogel jaz povedati. Bertin opravičaj nocoj telefonsko službo, revež. Nocoj žice kar brnijo prerakanja radi vlakov za dopustnike."

Barba je ovila roke okoli Winfriedovega vratu in ga vroče poljubila. "Midva pojdeva skup, Pavel," je šepetala vsihčena. "Prebila bova eno noč kot mož in žena. Ostala bom pri svojih ljudeh štiri dni, niti ene ure delj, a ti lahko greš medtem in obiščeš svojo mater. Odstopila te bom njej za ta čas! Ako bi bilo po mojem, bi moral s menoj v Tübingen ter živeti v Lustnau-u ali Niederau-u, tako da bi se lahko videla vsaj enkrat na dan. Oh, Pavel, potovanje skupaj! In potem zopet povratek! In vse življenje skup, Pavel, vse življenje, dokler bova le živila!"

Mladenč jo je objel, kajti tudi on si je želel isto. Ob poldnevih sta v trdem mra-

ku oba zapustila hišo: sestra Barbara Osann, do vratu in igle na prsih oblečena kot sestra Rdečega križa, ki je nežno sprejela na sprejodu spremstvo nadporočnika Winfrieda, adjuvanta njegove ekscelence. Ostavil jo je blizu bolnišnice, kjer je čakala na zameno sestra Zofija, in kjer je v dolgi sobi ležalo trideset grozničavih, na legarju bolnih Bošnjakov, ki so strmeli s steklenimi očmi v strop ali pa premetavali svoje glave na trdih blazinah.

SESTO POGLAVJE
Članica dobre družine

Sestra Zofija von Gorse, s svojimi mehкими, bledimi ustni, sivimi očmi in kostanjevimi lasmi, je ljubila moža izmed prostega naroda, uradnika doktorja Posnanskega, nekega referendarja Bertina, ki je bil kot Jud in nebojevit vojak popolnoma izločen od vsakega napredovanja v armadi, in ki je še poleg vsega kljub svoji mladosti imel v Dahlem-u ženo. Tega moža, ki je bil že pisatelj visokega ugleda, so rešili izmed delavskih čet, ko je bila divizija še na zapadni fronti, predno je še docela omagal. Sedaj je sedel na varnem in zdrav v uradu dr. Posnanskega, ki se je naravnost po očetovsko zanj zanimal. Bertin je pričel pozabljati strahote službenih znakov višjih častnikov in je v uporabil vsak trenutek, ki mu je bil na razpolago v prostih urah, da je spal. Če vsled njegove prve novele in razprave o magiki in dekadenci so ga smatrali kot zelo uvažljivega pisatelja njegove dobe. Dve njegovi drami, ki bi komaj zlezle skozi cenzorjeve prste, so se predajale v čitanje iz rok v roke.

Sedaj je pisal in zapisaval uradovanje vojaškega sodišča in niti slutiti, kako mu je sestra Zofija naklonjena. Bolniški paviljon, s tridesetimi posteljami, ki so stale v dveh dolgih vrstah, je razsvetljeval od desne okno, a od leve steklena vrata. Soba je bila z izjemo malega hodnika v sredini docela napolnjena. Sestra Zofija je jemala v svoji čepici in belim predpasniku s sočutnim obrazom večerno temperaturo bolnikov. Izgledalo pa je, da se ne zbriga za strupeno sapo, ki so jo izdihavali na legarju bolni Bošnjaki. S potrpljenjem in izvežbanostjo, ki si jo je pridobila tekom svojega dvoletnega službovanja, je stavila termometer v usta bolnikov, pogledala, koliko termometer kaže, nato zapisala na tablico, ki je visela ob vzglavju, razkužila zopet termometer ter šla do drugega bolnika. Živega srebra je že pomanjkovalo, vsled česar so za termometre uporabljali alkohol.

Komaj je sestra Barba stopila preko stopnic, ki so vodile v paviljon, že je skrla veselje svojega dekliskega sreca v skrit kotiček svoje duše, si umila roke, se preoblekla ter pohitela k svoji prijateljici, da jo zamenja.

"Dober večer," ste se pozdravili, a da se izogneta morebitnemu okuženju, si niste podali roke. Čim večji nered in vsakdanjost je nastajala v bolnišnicah, čim manj je z ozirom na vojne grozote potajalo človeško življenje vredno, timbolj ste se obe prijateljici trudili, da izvršujeta svojo dolžnost točno in vestno. Kajti narod je postal brutalen pod utisom dnevnega koščega smrti. Dokler pa so bili njiju bolniki še živi, sta jim prijateljici kazali prijazen obraz ter jim z vsem srcem stregli.

"Postelji št. 11 in 18 boste nocoj prosti," je poročala Zofija Barbi. "Lachman je dejal, da se bosta nocoj za dva poslovala."

ALI VESTE? R. J. Scott

—da je nekdanj obsegala Virginia, deloma ali vse naslednje današnje države: New Jersey, Pennsylvania, Delaware, North in South Carolina, Illinois, Indiana, Ohio, Kentucky, West Virginia in celo otočje Bermuda.

—da imajo v muzeju v New Yorku 2.700 let staro varnostno zaponko.

—DA NOSILO ŽENSKÉ IBO DRŽAVE NAJVEČJE OKRASKE NA GLEŽNJIH.

—pa saj je tako bolje za njiju." Od tih dveh postelj se je čulo grgranje, jedko ječanje, težko piskajoče dihanje mož, katerih ura se je približevala. Dali so jima injekcijo morfina in jim na ta način olajšali agonijo in jih rešili zadnjih besed: blagoslova doma in otrok, ali pa kletvine nad mučitelji.

Pavle je že zdavnaj zmanjkalo, a mesto te so uporabljali bel papir, o katerem so ljudje mislili, da je ravno tako dober kakor pavla. Skozi okna, ki so bila zamrežena s prozornim platnom, da ne bi prihajale semkaj muhe, je prihajal v dom obupa in trpljenja sveži, po dežju očisti zrak. Nadstrežnica je pokukala skozi priprta vrata in jih takoj zopet zaprla. Prepričati se je hotela samo, dali se je sestra Barba točno vrnili.

"Ali si nocoj prosta?" je vprašala Barba.

"Ostala bom tu." "Čemu le?" je vprašala Barba. "Čuj, nekaj čudnega se je zgodilo." In povedala je prijateljici dogodek z na smrt obsojenim Rusom. "Nocoj bo skušal Bertin telefoničnim putem govoriti s taboriščem, od koder je tale mož zbežal. Tako zanimivo je, kakor kak roman. Hotela bi, da mi prinesesh kaj poročil o tej stvari. Lahko bom ponoči o zadevi premišljevala."

Zofija je prijateljico razumela in se je nasmehljala. Nje ljubki obraz se je nenadnega vshičenja kar spremenil. "Pa ko ne bi hotel z menoj imeti nobenega opravka?" je vprašala. Barba pa se ji je nasmejala: "Boji se te, noričica. Vidi v tebi svojega predstojnika. Ne upa si dvigniti oči tako visoko nad se. O tem sem tako gotova, kakor je amen na koncu očenaša. Posnansky mi je povedal, da je klical njega, ko sta se prvič sestala, za stotnika, ker je ugledal svetle znake, katere nosi svetnik vojskega odličja." Smejali te se. Zofijin smeh pa je zamrl. Pa naj je le bilo vse tako — zid med njima je bila slika mlade žene, ki je stala vedno na njegovih mizi.

"Obledi se v navadno obleko," jo je silila Barba, medtem ko je šla za svojim poslom. "Naj te vidi kot žensko, a ne kot strežnico. To mu bo gotovo odprlo oči."

Zofija je imela v svojem kovčegu večerno obleko. Temno modro s kratkimi rokavi in izrezkom na prsih. Morebiti bo poskušala pridobiti ponižnega Bertina. In vendar se je ona, mala Zofija von Gorse, ki je prišla na svet za dvema bratoma, vedno bala, da bi jo zaničevali.

Vsled tega si je iskala družbe le med pripadniki drugih narodov, ljudem srednjega razreda in Judih, kateri so imeli o ženskah takšno mnenje, kakor je ona sanjala v svojem plemiškem domu.

Nenadoma je zmajala z glavo. "Vendar ne morem planiti nadenj kar tako nepovabljen in v obleki, ki nam ni dovoljena. In kako naj pridem pred enajsto od tega od boga pozabljenega mesta do njega in nazaj?"

"Lahko, ako le hočeš. Preobleci se takoj, a preko večerne"

V prijazen spomin in pobožno molitev priporočamo ranjkega

JOHN ŠKUFCA

ki je umrl 1. septembra, 1930, in tudi njegovo hčer

ROSE ŠKUFCA

ki je umrla 2. septembra, 1926. Naj počivata v miru in naj ostane spomin na nju trajno med nami.

Oj usoda, ti življenje nam prehitro zagreniš; radost v srčno nam trpljenje vse naenkrat spremeniš.

Solza pada še nešteta, tužno bije nam srce; smrt odvzela nam očeta in pa hčer za vedno je.

Hitro čas v večno gine, dan za dnevom proči hiti; zbuja razne nam spomine, ali tuge ne vteši.

Spijta mirno v črni zemlji, ljuba hčerka in soprog, v raju svetem duši vaši daj plačilo večni Bog.

Žaluoja žena in otroci.

PIKNIK

priredi

BRAZIS BROS. BASEBALL KLUB

NA DELAVSKI PRAZNIK, 5. SEPTEMBRA

na T. Newros farmi v Brunswick, O.

Dirke, zgogetne igre in ples zastoj. Vstopnina na piknik je 25 centov. Ena obleka zastoj kot darilo. Godba J. Luiza orkester. Peljate se lahko s trukom, ki odpelje iz 69. ceste in Superior Ave. ob desetih dopoldne. Voznja na oba kraja stane 25c

NAZNANILO IN ZAHVALA

Potrtega srca in v globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem smrt našega ljubljenega sina in brata

Josepha in Alojzija SEDEJ

Joseph je bil rojen dne 1. marca, 1923 v Clevelandu, O., ter preživel s svetimi zakramenti, umrl dne 13. januarja ob 6. uri zvečer. Ostanke pokojnika so bili izročeni materi zemlji dne 16. januarja ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti po opravljenem cerkvenem obredu v cerkvi Marije Vnebovzete na pokopališče sv. Pavla.

Alojzija je bil rojen dne 18. maja, 1924 v Clevelandu, O., ter umrl nenadne smrti preživel s svetimi zakramenti za umirajočega, dne 24. julija ob 10. uri dopoldne. Bil je pokopan po cerkvenem obredu iz hiše žalosti, po opravljenem zadušnici v cerkvi Marije Vnebovzete, dne 27. julija ob 9. uri dopoldne na pokopališče sv. Pavla v skupni grob neprejemljivega brata.

Pokojna Josepha in Alojzija sta bila člana društva Mir, št. 142 SNPJ, društva Kras, št. 8 SDZ in društva sv. Jožefa, št. 169 KSKJ. Pokojnika zapuščata poleg žalujočih staršev tudi dve sestrici.

V dolžnost si štejemo izreči najlepšo zahvalo za poklonjeno cvetje na mrtvaški omer nepozabljenih sinov in ljubih bratcev. Obilni venci so nam bili globok izraz prijateljskega sočutja ob dnevnih tuge v hiši. Našo zahvalo naj prejmejo sledeči, ki so položili cvetje ob rakvi rajnega sina Josepha: Strica John in Jakob Sedej, teta in brata Mr. in Mrs. Anton Leskovec, ter družina Lovrenčič Leskovec, brata John Stancar in družina, družina Frank Martinjak, Mrs. Josephine Leskovec, družina Mrs. Terezija Sedej, Mr. John in Jenny Liecht, družina Charles Benevol, Mr. in Mrs. Andrej Lokar, družina Krist Lokar, družina Anton Vidmar, družina Mike Drensek, družina John Treck, družina Mrs. Mary Volk, in Miss Virginia in Mr. John Züst društvo Mir, št. 142 SNPJ; društvo Kras, št. 8 SDZ, in društvo sv. Jožefa, št. 169 KSKJ. Ob tej priliki naj velja zahvala sledečim, ki so položili vence na rakev rajnega sina Alojzija, in sicer strica John in Jakob Sedej, teta in brata in nje soprog Anton Leskovec in družina Lovrenčič Leskovec, družina John Züst in Mrs. Rose Sedej, družina Frank Martinjak, družina Anton Vidmar, družina Krist Lokar, družina Mike Drensek, družina John Treck, Mr. in Mrs. John in Jennie Liecht in Mr. in Mrs. John Pirih; društvo Mir, št. 142 SNPJ; društvo Kras, št. 8 SDZ, in društvo sv. Jožefa, št. 169 KSKJ.

Izraz naše hvalečnosti naj prejmejo obilni darovalci za sv. maše, katere se bodo brale za duši pokojnih in nepozabljenih sinov in bratcev. Odprta raka darovalcev nam je bila v globok izraz sočutja v dnevnih žalosti v hiši. Našo iskreno zahvalo naj prejmejo za darove za pokojnika Josepha sledeči: Mr. F. Železnik, družina Pavlin, družina Suban, Mr. Louis, Potočnik, Mr. V. Šibenik in Mr. George Hunter. Za poklonjene darove za pokojnem Alojziju naj prejmejo izraz naše hvalečnosti sledeči: Neimenovan, Mrs. Julia Struna, Mr. Martin Pavlin in družina Stefan Černigoi.

Najlepša zahvala naj bo izročena družini Anton in Lovrenčič Leskovec, družini Andrej Lokar in Mrs. Frances Martinjak za izdatno in brezplačno pomoč ob času bridkosti v hiši.

Izrek naše globoke hvalečnosti naj prejmejo vsi isti, ki so dali svoje automobile brezplačno na razpolago in vsi tisti, ki so prišli naša pekočina sinova in brata kript in so ju spremili na zadnji poti na pokopališče k večnemu počitku. Končno hvala vsem za vse, kar so nam dobrega storili ali so nas tolažili ob dnevnih bridke izgube.

Našo globoko zahvalo naj prejme častita duhovščina od fare Marije Vnebovzete na Holmes Ave. za opravljene cerkvene obrede, ter pogrebni zavež Jesip Žele in Sinovi za lepo urejena pogreba in vso najboljšo vestransko postrežbo.

Draga sinova in nepozabna ljubljena brata! Težko nam je misliti, da Vaju ni več med nami, ki smo Vaju tako globoko ljubili. Komaj sta spoznala radost življenja v zgodnji spomladanski dobi in komaj se zavedla naše velike ljubezni, že je stopila neizprosna smrt med nas in Vaju ter zahtevala Vajni žrtvi. Kot brata enega očeta in metere, vlegla sta se v skupni grob in naše solze napajajo z rožami obraščeno nezaželjeno grudo. Globoka je rana, in bridka je izguba, ko mislimo na Vaju in srečne minule dneve v družini. Ob svezem prezgodnjem grobu Vama kličemo globoko žalostni in potri: "Spavajta mirno spanje v rodni grudi in mati zemlja naj Vama bo lahka odeva do skupnega snidenja!" — Žalujoci ostali:

JOSEPH SEDEJ, oče; FILOMENA SEDEJ, mati.

DANICA in DOROTEJA, sestrici.

Cleveland, O., 1. septembra, 1932.

DR. J. V. ZUPNIK

zanesljiv zobozdravnik

Mnogo let na istem mestu.

St. Clair vog. 62. ceste.

Vhod samo iz 62. ceste.

Knausovo poslopje.

GOVORI SLOVENSKO

Uradne ure od 9. zj. do 8. zv.

Leopold Kushlan

SLOVENSKI ODVETNIK

6411 St. Clair Ave.

Soba št. 7

Tel. Henderson 5195

DOBER PREMOCI

Točna postrežba!

The Hill Coal Co.

1281 MARQUETTE RD.

Stari Climpermanovi prostori

Henderson 5798

FRANK ARKO, zastopnik

NATIONAL

WATCH & JEWELRY REPAIRING

J. C. BUKOVEC, lastnik

v Slov. Nar. Domu, soba št. 10.

6411 St. Clair Ave.

DELO IZVRSTNO IN JAMČENO

VELIKI IZLET V STARI KRAJ

NA NAJHITREJŠEM PARNIKU NA SVETU

S. S. BREMEN

15. SEPTEMBRA, 1932

Pod osebnim vodstvom MR. VINKA UJČIČA

Gospod Ujčić bo skrbel za vse potnike iz New Yorka do Ljubljane in Zagreba. Za daljne informacije obrnite se do domače tvrdke

MIHALJEVICH BROS. S. S. AGENCY

6201 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio

ali na

THE NORTH GERMAN LLOYD

1119 Euclid Ave., Cleveland, Ohio

PRIDITE JUTRI NA PIKNIK S. D. ZVEZE NA PINTARJEVE FARME!